

AANBEVELINGEN

David Helm is een begenadigd spreker en heeft veel ervaring met het opleiden van predikanten. Alleen daarom al is alles wat hij over dit onderwerp te zeggen heeft zeer de moeite waard. Maar ik heb vooral veel waardering voor de kern van zijn betoog: blijf dicht bij de Bijbel! Ga niet verder dan de tekst zelf door meer te zeggen dan er staat, maar ga wel ver genoeg en zwak de kracht en de diepte niet af. Dat vereist niet alleen vakmanschap en wijsheid, maar ook een leven in dienst van God. Daar komen prachtige preken van.

Bryan Chapell

Voorganger en voormalig rector van het
Covenant Theological Seminary

Dit boek is dodelijk voor wie op vrijdagavond nog moet beginnen met het uitzoeken van een tekst en op zaterdag nog even twee preken maakt. Dat zijn geen preken, het zijn zelfgemaakte religieuze verhaaltjes. Als u hier niet vanaf wilt, moet u dit boek dicht laten. Het zal u schuldig stellen, nu en straks voor de troon. Wie een getrouwe dienaar van het Woord wil worden of zijn, kan veel van dit boek leren. Ik vind het een gave dat David Helm in zo weinig bladzijden zo veel weet te zeggen. Lees en herlees het. Arceer en maak aantekeningen. Lees het ieder half jaar als opfrisser.

De voorbeelden die Helm noemt om te laten zien hoe je met de beste bedoelingen de mist kunt ingaan, zijn treffend en ontdekkend. Wij moeten geen preek maken, de tekst moet opengaan en een preek baren. Dat is hard werken. Uitleg en toepassing moeten samen voortkomen uit de tekst. Als dat gebeurt, horen de schapen de stem van de goede Herder. En de dienaar ervaart grote vreugde en mag als eerste van de vrucht genieten. Neem en lees! Neem en herlees!

dr. R. (Reinier) van Kooten

Predikant binnen de Hersteld Hervormde Kerk
Docent homiletiek en ethiek aan het
Hersteld Hervormd Seminarie (Vrije Universiteit)

Als ik een cursus voor predikanten zou geven en de studenten maar één boek mocht laten lezen, zou dit boek het misschien wel worden. Enerzijds is het voor beginners een goede introductie van het onderwerp, anderzijds staan er ook veel lessen in voor ervaren predikers, en dat zie je niet zo vaak. De bescheidenheid van David Helm overtuigt me, zet me op mijn plaats, onderwijst me en bemoedigt mij als voorganger. Het is mijn gebed dat dit ook voor jou zal gelden.

Mark Dever

Voorganger en directeur van 9Marks

Een preek voorbereiden is een proces waar ik niet altijd de vinger achter kan krijgen. Een boek over de prediking lees ik dan ook altijd weer met enige terughoudendheid. Veel mensen willen hun systeem of werkwijze aan anderen opleggen – en dus ook aan mij. Dit toegankelijke boek van David Helm bleek echter meer een kijkoperatie, die me inzicht gaf in het proces van de vorming van mijn preken. Confronterend en opbouwend. In veel valkuilen die hij noemt, ben ik achterliggende jaren ook getrapt.

Naast de basisingrediënten voor de preek bespreekt Helm ook de basis die nodig is voor iemand überhaupt een preek kan houden. Ook mensen die niet preken maar wel graag een goed voorbereide boodschap willen brengen voor een groep, kan ik dit boek aanbevelen. Goed om regelmatig kritisch naar onszelf te kijken. We zijn tenslotte slechts boodschappers, die Gods boodschap mogen overbrengen aan mensen.

Bert Noteboom

Voorganger

Wie een goed toegankelijke eerste introductie over verklarende verkondiging (expository preaching) wil lezen, kan in dit boek veel van waarde vinden! Bij tijd en wijle gaat Helm wat kort door de bocht (bijvoorbeeld als het om lectio divina gaat), maar daardoor prikkelt zijn boek de lezer des te meer. Het stimuleert tot nadenken over de verschillende thema's die met verklarende verkondiging samenhangen. De aandacht die Helm vraagt voor het handwerk, maar ook de theologische reflectie en de bijbelse the-

ologie is volledig terecht en biedt mooie aanzetten voor verdere doordenking. Al met al een mooie introductie, waarin de auteur gevoeligheid toont voor cruciale aspecten in het preekvoorbereidingsproces en verdere belangstelling wekt bij de lezer voor meer verdieping. Aanbevolen!

J.A. (Jeroen) Kloosterman

Predikant binnen de Hersteld Hervormde Kerk

Ik heb nooit eerder zo'n nuttig, kernachtig en bruikbaar boek over verklarende verkondiging gelezen.

Matt Chandler

Voorganger en directeur van Acts 29 Church Planting Network

Wie Preken - geloof overbrengen in een sceptische tijd van Tim Keller te dik vindt, kan goed terecht bij dit boek van David Helm. Het is letterlijk de helft dunner, maar bevat toch de essentiële dingen die van belang zijn voor een goede preekvoorbereiding. Helm legt terecht de nadruk op het eerbiedig luisteren naar de Schrift. Uitlegkundige prediking is beter en bijbelser dan impressionistische prediking, zegt hij. Van harte mee eens! Zelf leerde ik vroeger al de oia-methode: observeren, interpreteren, appliceren – en wel in die volgorde. Veel voorgangers gaan te snel over op het zoeken naar eigentijdse toepassingen van de bijbeltekst. De preek moet immers actueel zijn. Helm zet dat op de derde plaats, ná het

grondig lezen (observeren) en het interpreteren van de betekenis van de woorden toen en daar. First things first!

Van harte aanbevolen! Nuttig om te lezen voor elke woordver-kondiger, om in balans te blijven en voor uitglijden bewaard te worden. Want dat kan zomaar gebeuren.

M.M. (Ruud) van Campen

Predikant binnen de Protestantse Kerk in Nederland

Ik ben blij met het verschijnen van dit werk van David Helm. Op beknopte wijze beschrijft hij de basisbeginselen voor het uitwerken van een preek. Een preek die ten eerste bijbels-theologisch moet kloppen en die ten tweede goed moet overkomen in de context van vandaag. Zeer herkenbaar is het door Helm beschreven probleem van een blinde focus op contextualisatie. De mens zoekt bevestiging vanuit zijn eigen context en wordt daarin vaak ook nog bediend. De neiging om aan verwachtingen tegemoet te willen komen en mensen te behagen met onverantwoorde exegese ligt altijd op de loer. In deze tijd lijkt het aanbod van prediking vanuit onjuiste prioriteiten groter dan ooit tevoren. Door exegese, theologische reflectie en zicht op vandaag in de juiste volgorde uit te werken, sorteert Helm voor op goede prediking. Helms uiteenzetting scherpt me op. Hij helpt me om met overtuiging te blijven exegetiseren én te houden van de mens voor wie God een boodschap heeft. Ik bid dat dit werk veel sprekers zal inspireren en hen zal helpen de

juiste prioriteiten in preekvoorbereiding en preken te stellen. Dat Gods stem vanuit Zijn Woord in deze tijd verstaan zal worden in de gemeente en door alle mensen die Hij op ons pad brengt.

Jacob Folkerts

Voorganger binnen de Vrije Baptistengemeenten

In dit goed geschreven boekwerkje maakt David Helm op overtuigende wijze duidelijk wat predikanten moeten weten en doen om het Woord van God getrouw te kunnen verkondigen.

R. Kent Hughes

Voorganger

Verwacht jij dat de preek die je 's zondags hoort kracht doet in jouw leven? In dit boek gaat David Helm in op de vraag wat een krachtige preek is. Dat is geen preek waarin een actueel, aansprekend onderwerp met veel verve onder de aandacht wordt gebracht. Dan moet de gemeente het doen met de inzichten van de prediker, een mens. Helm laat zien dat een krachtige preek een preek is waarin Gods Woord wordt uitgelegd en toegepast op de situatie waarin de hoorder zich bevindt. Zo komt GóD aan het woord. Zo klinkt Gods Woord tot jou en wordt jouw blik op Christus gericht. Wat zou het een zegen zijn wanneer er in elke gemeente zó gepreekt zou worden. Ik kan dit boek daarom

van harte aanbevelen aan alle predikanten en voorgangers. Maar ook voor jou als luisteraar is dit boek het lezen waard. Het leert je onderscheiden luisteren naar de prediking. Veel hoorders horen graag preken die gemakkelijk in het gehoor liggen, actueel zijn, of aansluiten bij hun verwachtingspatroon. Helm leert anders luisteren. Om te luisteren naar de uitleg van Gods Woord, om daarin Gods stem te horen en op Christus te zien. Want dát zijn de preken die kracht doen.

S.T. (Simon) Legendijk

Predikant binnen de Hersteld Hervormde Kerk

Dit boek helpt je om zelf de Bijbel te bestuderen én dat wat je ontdekt hebt te delen met anderen, in het bijzonder door de prediking. Het is een waardevol hulpmiddel voor predikers, maar ook voor ieder ander die het Woord van God koestert als een kostbare schat. Kernachtig en goed leesbaar bespreekt David Helm diverse aandachtspunten en vragen die te maken hebben met het lezen van de Bijbel en het 'verklarend verkondigen' vanuit Gods Woord. Hoewel er af en toe wat nuances missen, slaagt de auteur erin om in weinig woorden veel waardevolle dingen door te geven. De bijlage achterin vormt een handig hulpmiddel dat het boek overzichtelijk samenvat en helpt om de inhoud stap voor stap toe te passen. Helm geeft handvatten om het geïnspireerde (door God geademde) Woord centraal te stellen en zo te groeien in het kennen van God Zelf. Het helpt je om als prediker en toehoorder

samen te luisteren naar de adem van God, Die nog steeds leven geeft.

J.A. (Janno) van den Ende

Predikant binnen de Vrije Evangelische Gemeenten

‘De context die je voor Christus probeert te winnen, mag geen hogere plaats krijgen dan het Woord dat je over Christus spreekt.’ Dit citaat geeft precies aan welke waardevolle spiegel theoloog David Helm predikers én hoorders wil voorhouden. Waar gaat het om in een preek? Om wat ik wil vertellen? Om wat ik zelf wil horen? Of laten we Gods Woord aan het woord? Helm beargumenteert op een overtuigende wijze dat prediking verklarende verkondiging van Gods onfeilbare Woord dient te zijn. Hij is niet de eerste die hier iets over schrijft – en waarschijnlijk ook niet de laatste – maar dit boek weet zich toch te onderscheiden. Het heeft een hele heldere structuur, staat vol praktische voorbeelden, bijbelse verwijzingen, prikkelende vragen en herkenbare valkuilen. Al lezend proef je hartelijke liefde tot de Heere Jezus, de liefde om anderen voor Hem in te winnen en het vertrouwen dat de Heilige Geest door de prediking werkt. Helm beschrijft het komen tot verklarende verkondiging in drie stappen. Het centrale uitgangspunt is dat een preek niet begint met mijn ervaringen bij een tekst, maar met het je respectvol onderwerpen aan de accenten die de tekst zelf legt. Gezonde prediking wordt beheerst en gestuurd door de tekst, maar kan tegelijk niet losstaan van onze leefwereld.

Het boek sluit af met een serie actuele vragen. Deze zijn voor de beginnende prediker een waardevolle kapstok en voor de prediker met meer kanseluren een ontdekkende spiegel. Ook kunnen ze het gesprek na de preek thuis en in consistories verdiepen.

G.H. (Henk) Molenaar

Predikant binnen de Protestantse Kerk in Nederland

Het is altijd weer vermakelijk om te zien hoe verbaasd mensen reageren als ze horen dat verklarende verkondiging bovenaan het rijtje staat van de negen kenmerken van een gezonde gemeente (de kenmerken waar de organisatie 9Marks haar naam aan ontleent, red.). Het belang van dit onderwerp wordt onderstreept en uitgelegd in *Prediking, de verklarende verkondiging van Gods Woord*. David Helm daagt ons uit om de boodschap helder te krijgen en op de juiste manier uit te dragen. Het is mijn gebed dat God dit boek wil gebruiken om je te helpen het Woord getrouw te verkondigen, zodat de gemeente gezond blijft en God de eer krijgt!

H. B. Charles Jr.

Voorganger en betrokken bij 9Marks

Soms lees je van die boeken waar je bij iedere bladzijde wel 'amen' zou willen zeggen. Dit is zo'n boek. Op een eenvoudige, maar krachtige manier, weet David Helm het belang van degelijke schrift-

verklarende prediking uit te leggen en toe te spitsen op de context van de 21^e eeuw. Een uitermate geschikt boek voor de beginnende predikant, maar ook nuttig als opfrisser voor de ervaren predikant. Helm staat niet alleen voor een bepaalde manier van preken, maar bevraagt ook treffend het hart van de prediker. Eerlijk gezegd herken ik veel in de praktijkvoorbeelden die Helm beschrijft. De voortdurende zoektocht naar de juiste verhouding tussen toen en nu, tussen spreker en hoorder en tussen verlangens en verwachtingen komen eerlijk aan bod, waardoor iedere prediker die het verlangen heeft Gods Woord te verkondigen iets van zichzelf zal herkennen. Wat mij bijzonder aanspreekt is het gegeven dat Helm ook in het schrijven van dit boek de Bijbel als uitgangspunt neemt. Zijn boek is geen zelfhulpboek die de manier aanreikt om succesvol te kunnen spreken, maar biedt een analyse over doelgericht spreken die zijn wortels heeft in het spreken van onze Heer en Heiland Jezus Christus en dat van de apostelen. Mijn verlangen is dat vele voorgangers en sprekers gezegend worden door dit boek. Dat zal een zegen zijn voor het geloofs- en gebedsleven van de Nederlandse kerk, die dergelijke prediking zo hard nodig heeft.

Wietse van der Hoek

Voorganger binnen de Vrije Baptistengemeenten

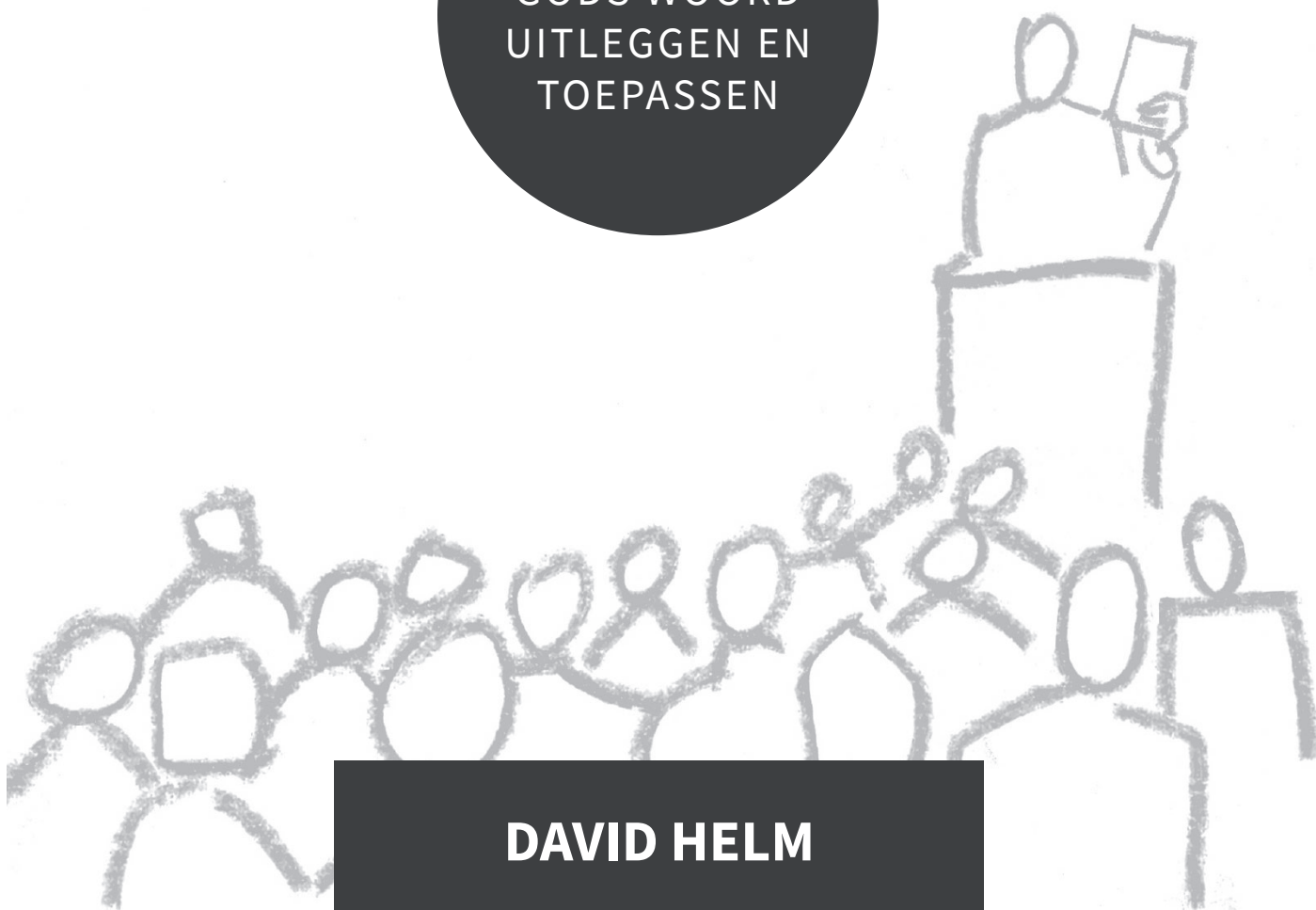
Prediking
Hoe we Gods Woord uitleggen en toepassen

IX 9Marks

PREDIKING

HOE WE
GODS WOORD
UITLEGGEN EN
TOEPASSEN

DAVID HELM

David Helm

Prediking

Hoe we Gods Woord uitleggen en toepassen

© 2021 – Geloofstoerusting, Ede

Uitgegeven door: Crossway Books, Wheaton, Illinois
Originele titel: *Expositional Preaching. How We Speak
God's Word Today* (2014)
Vertaling: Eljada Hanse
Ontwerp omslag: 9Marks, Wilfred Beukens
Vormgeving binnenwerk: Drukkerij AMV

ISBN hardcover: 978-9492-941-06-0
ISBN e-book: 978-9492-941-07-7
NUR: 707

Bijbelteksten worden geciteerd uit de Herziene Statenvertaling
(© 2010/2016 Stichting HSV), tenzij anders vermeld.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt,
in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch,
door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Introductie	7
Inleiding op de serie	11
Woord vooraf	13
Inleiding: Oude botten	19
1 Contextualisatie	
Het probleem van een blinde focus op contextualisatie	26
Impressionistische prediking	29
Beschonken prediking	38
‘Geïnspireerde’ prediking	44
Samenvattend	52
2 Exegese	
Het belangrijkste op nummer één	57
De dag waarop het kwartje viel	59
Laat de bijbelse context leidend zijn	64
Zoek het muzikale thema	66
Zoek de structuur en de nadruk	72
Denk niet te snel dat je klaar bent	79
3 Theologische reflectie	
De Bijbel lezen met Jezus	84
De Bijbel lezen met Paulus	85
De Bijbel lezen met Spurgeon	86

De uitdaging van de historisch-kritische methode	87
Het nut van bijbelse theologie	93
De rol van systematische theologie	109
Nog één stap	113

4 Vandaag

Ken je luisteraars	117
Orden je materiaal	128
Beargumenteer je boodschap	135
Pas je boodschap toe	138
Een laatste woord	147
Nawoord: Dorre beenderen	149
Bijlage: Vragen voor predikers	151
Dankwoord	155
Noten	157

INTRODUCTIE

Een introductie bij deze Nederlandse vertaling door M.K. de Wilde

Er zijn al heel wat boeken over preken geschreven. De Amerikaanse prediker David Helm, voorganger van de Holy Trinity Church Hyde Park in Chicago, voegt er nog eentje aan toe. Waarom zouden we het lezen? Niet omdat David Helm veel nieuws vertelt. Dat wil hij ook niet. Toch is het boek zeer de moeite waard en ben ik blij dat het ook voor Nederlandse lezers beschikbaar is. Waarom?

Allereerst omdat het onderwerp van het boek zo belangrijk is. De prediking van Zijn Woord is niet de enige manier waardoor God tot ons spreekt om ons leven te veranderen en te vernieuwen, maar wel de belangrijkste en meest krachtige manier. De Bijbel zelf is daar vol van, net als de geschiedenis van de kerk. Je verspilt je tijd niet als je je (opnieuw) verdiept in dit belangrijke en krachtige middel van God om Zijn werk in ons leven te doen. Daar komt nog bij dat het bij preken gaat over vragen die voor elke christen relevant zijn. Bijvoorbeeld: Waar moet ik op letten als ik de betekenis van een bijbeltekst wil achterhalen? Of: Welke rol spelen onze leefwereld en onze theologie bij het lezen van de Bijbel? Of: Hoe pas ik de Bijbel toe in mijn eigen leven? De titel van Helms boek is: Prediking, maar de titel had ook kunnen zijn: Hoe lees ik de Bijbel?

In de tweede plaats omdat het boek zo volledig is. Bijna alle aspecten, vragen, uitdagingen en gevaren van het preken komen aan de orde, en dat op een aansprekende en gestructureerde manier. Natuurlijk wil je soms wel wat meer weten en zaken wat uitgediept hebben. Maar het is vooral heel knap hoeveel Helm in dit boek ter sprake brengt. Het is de beste introductie die ik ken. Het boek is ook goed te gebruiken als check-up of APK voor (ervaren) predikers. Aan het eind van zijn boek biedt Helm daarvoor ook een serie vragen.

In de derde plaats omdat het boek zo evenwichtig is. Ik denk bijvoorbeeld aan de manier waarop hij aansluiting bij de traditie (o.a. het inspirerende voorbeeld van de Engelse prediker Charles Simeon) verbindt met aandacht voor de cultuur van mensen vandaag. Of hoe hij zowel de bijbelse theologie als de systematische theologie een belangrijke plek geeft in het preekvoorbereidingsproces. Ik denk ook aan de toon van het boek. Aan de ene kant is het ontdekkend, ik denk bijvoorbeeld aan het eerste hoofdstuk over het probleem van een 'blinde focus op contextualisatie' en Helms nadruk op het gebed om het werk van de Heilige Geest. Aan de andere kant is het ook heel bemoedigend en vol van het evangelie. Om een hedendaagse term te gebruiken: Helm schrijft 'evangeliecentrisch' over de prediking en het preekproces.

Ten slotte, omdat de schrijver van het boek zo onder de indruk is van de Bijbel zelf, en dat op een aanstekelijke manier. Preken is een heel bijzonder werk. Tegelijkertijd is het niet meer dan naspreken en doorgeven. Predikers hoeven zelf geen boodschap

te maken. Ze hoeven alleen maar uit te pakken wat God in de Bijbel al gegeven heeft. Dat is wat Helm bedoelt met ‘verklarende prediking’ (in het Engels ‘expositional preaching’ of ‘expository preaching’), iets waar Miguel Núñez in het Woord vooraf nog meer over zegt.

Ik bid dat God dit boek rijk wil zegenen, ook voor christenen en predikers in Nederland.

M.K. (Marco) de Wilde

Predikant binnen de Protestantse Kerk in Nederland

Inleiding op de serie

Geloof jij dat het jouw verantwoordelijkheid is om te helpen bouwen aan een gezonde gemeente? Wij geloven dat dit zo is als je christen bent.

Jezus draagt je op discipelen te maken (Mattheüs 28:18-20). Judas zegt dat je jezelf moet opbouwen in het geloof (Judas 1:20-21). Petrus roept je op om je gaven te gebruiken om anderen te dienen (1 Petrus 4:10). Paulus leert je dat je je aan de waarheid moet houden in liefde, zodat de gemeente zal opgroeien (Efeze 4:13, 15). Zie je al waar we naartoe willen?

Of je nu gemeentelid of kerkleider bent, de serie *Building Healthy Churches* is bedoeld om je te helpen zulke bijbelse opdrachten in praktijk te brengen en zo een rol te spelen in de opbouw van een gezonde gemeente. Met andere woorden: we hopen dat deze boeken je zullen helpen om te groeien in liefde tot je gemeente, zoals ook Jezus jouw gemeente liefheeft.

We willen je een kort en leesbaar boek bieden over elk van de negen kenmerken van een gezonde gemeente (de '9Marks', zoals we die hebben genoemd): prediking, bijbelse theologie, het evangelie, bekering, evangelisatie, lidmaatschap, tucht, discipelschap

en leiding geven aan de gemeente. In deze serie kun je verder uitgaven verwachten over bijvoorbeeld gebed, gezonde leer en zending.

Plaatselijke gemeenten bestaan om Gods heerlijkheid aan de volken te laten zien. Dat doen we door onze ogen te richten op het evangelie van Jezus Christus, onze zaligheid van Hem te verwachten en elkaar lief te hebben met Gods eigen heiligheid, eenheid en liefde. We bidden dat dit boek je daarbij zal helpen.

Met hoopvolle groet,

Mark Dever en Jonathan Leeman
Redacteurs van de serie *Building Healthy Churches*

Het doel en het nut van verklarende prediking

Over verklarende prediking is de voorbije jaren al veel geschreven. Verklarende prediking is geen nieuw fenomeen, nieuwe benaming of recent ontdekte waarheid. Christus preekte verklarend in Lukas 24:17-47 en Paulus in Handelingen 17:22-31 (ik noem deze twee passages omdat David ze bespreekt in hoofdstuk 3, ‘Theologische reflectie’). Veel van de grote predikers uit het verleden kenden de kracht van verklarende prediking. Waarom is er de laatste jaren dan zoveel aandacht voor dit thema? Daar kunnen we meerdere dingen over zeggen, maar kort samengevat komt het hierop neer: veel van de hedendaagse euvels in onze gemeenten kunnen in belangrijke mate teruggevoerd worden op predikers en bijbelleraars die het Woord niet verklarend gepreekt hebben.

Het doel van verklarende prediking

Het doel van verklarende prediking is drievoudig, zoals we in dit boek zullen zien: de prediker wil begrijpen welke bedoeling de oorspronkelijke auteur met een bepaalde tekst had, deze zodanig aan de huidige generatie uitleggen dat de hoorders het kunnen begrijpen, en dit toepassen op hun leven in de hoop dat ze zullen groeien in gelijkvormigheid aan Christus. De aanpak is eenvoudig, maar niet simplistisch: je leest de tekst, verklaart deze en past hem toe. Ezra, de Schriftgeleerde in Nehemia’s tijd, volgde dit patroon en is daarmee een goed voorbeeld voor ons: ‘Zij lazen uit het boek

voor, uit de wet van God; ze gaven uitleg en verklaarden de betekenis, zodat men de voorlezing begreep' (Nehemia 8:9). De versie van de Statenvertaling ligt hier wat dichter bij de Engelse tekst: 'En zij lazen in het boek, in de wet Gods, duidelijk; en den zin verklaurende, zo maakten zij, dat men het verstond in het lezen.'

Let op deze drie belangrijke begrippen: ze lazen duidelijk, ze verklaarden de betekenis, en de luisteraars begrepen het. Als je het Woord getrouw wilt prediken, wil je niet je eigen mening verkondigen over een tekst die niet door jou geïnspireerd of geschreven is. Dat is de taak van de Auteur, God. Daarom is de getrouwe interpretatie en verkondiging van de Schriften van het allergrootste belang.

Als wij geloven dat het Woord van God onfeilbaar geïnspireerd is en dat het een uitdrukking van Gods gedachten, hart en wil is, moeten we voorzichtig omgaan met dat wat we van Hem ontvangen hebben; we mogen er niets aan toevoegen en er niets van afdoen. In het Oude Testament sprak God vanuit een brandende doornstruik tot Mozes en zei: 'Kom hier niet dichterbij. Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop u staat, is heilige grond' (Exodus 3:5). Wij zijn Mozes niet, en God spreekt niet tot ons vanuit een brandende doornstruik, maar God heeft predikers wel geroepen om Zijn onfeilbare Woord te spreken. En elke keer dat we het Woord openslaan, moeten we beseffen dat we op het punt staan heilige grond te betreden. De prediker moet de Schriften met eerbied tegemoet treden. Altijd. Thuis en in de gemeente. Zijn houding ten opzichte van het Woord is besmettelijk; hetzij ten goede, hetzij ten kwade.

Bij verklarende prediking gaat het over de waarheid, het gezag en de kracht van het geïnspireerde Woord. Over deze zaken beschikt de prediker niet. De kracht van de prediking ligt niet in menselijk vernuft of aangeleerde welsprekendheid. De prediking doet kracht omdat het Woord geïnspireerd is, want de Schrift is ons gegeven door dezelfde Persoon Die aan het begin van de schepping een universum met biljoenen sterrenstelsels vanuit het niets tot aanzijn sprak (Genesis 1-2). Hetzelfde Woord draagt het universum nog elke dag (Hebreeën 1:3) en geeft leven aan geestelijk dode mensen (1 Petrus 1:23). Waarom zou je Gods boodschap dan willen afzwakken? Daarmee verzwak je het Woord dat God zo krachtig en doelbewust geïnspireerd heeft. De woorden van John Frame zijn hier bijzonder van toepassing: 'Alles wat God doet, doet Hij door Zijn Woord; alles wat God doet, doet het Woord.'¹

Het nut van verklarende prediking

Een verklarende prediking heeft grote voordelen. Allereerst eren we God en Zijn Naam door op deze manier te preken. Gods Naam en Zijn Woord zijn onlosmakelijk verbonden met Zijn Wezen. Daarvan getuigde Hij in Psalm 138: 'Want boven alle dingen hebt U verhoogd Uw Naam en Uw Woord' (vers 2, naar het Engels). In de oudheid was een persoon zo goed als zijn naam. Daarom beschermde God Zijn Naam in een van de eerste 'tien geboden' die Hij aan het volk Israël gaf. En daarnaast heeft Hij Zijn Woord verhoogd; als Zijn Woord faalt, falen ook Zijn Naam en Zijn Wezen. Verklarende prediking richt zich op de betekenis van de boodschap die God ons gegeven heeft, omdat ze erkent dat God alleen Zijn heilig Woord zal eren, dat voortkomt uit Zijn eigen heiligheid.

Ten tweede, door Gods Woord te prediken, vertelt de prediker zijn luisteraars dat hij vertrouwt op de intrinsieke kracht van het Woord en niet op woorden van zichzelf of andere mensen.² Paulus complimenteert de Thessalonicenzen als volgt: ‘Daarom danken ook wij God zonder ophouden dat u, toen u van ons het gepredikte Woord van God hebt ontvangen, het ook aangenomen hebt, niet als een mensenwoord, maar (zoals het werkelijk is) als Gods Woord, dat ook werkzaam is in u die gelooft’ (1 Thessalonicenzen 2:13). Gemeenteleden leren te vertrouwen wat de prediker zelf vertrouwt en respecteert, en niets verwerkelijkt dat doel zozeer als een verklarende verkondiging van het Woord.

Ten derde, de verklarende prediking van het Woord verankert de prediker aan de tekst, zodat de tekst bepaalt wat de prediker zegt. Dit is de beste garantie dat onze boodschap overeenkomt met het Woord van de Heere in die specifieke passage. Als de prediker niet aan Gods waarheid gebonden is, kan hij heel gemakkelijk meewaaien met de winden van menselijke wijsheid.

Ten vierde, omdat het Gods Woord is dat gepredikt wordt, zal God de boodschap met kracht bevestigen. Dat maakt het waarschijnlijker dat de prediker gezien wordt als een man met gezag, en niet zoals de Schriftgeleerden (Mattheüs 7:29). Onderwijzen en preken met gezag is niet hetzelfde als autoritair zijn. Ware, goddelijke autoriteit is zichtbaar wanneer iemand in vuur en vlam gezet is door de waarheid van God. En als hij brandt voor God, voelen anderen de hitte en worden ze aangetrokken tot de

Persoon over Wie gepreekt wordt – Jezus.

Verklarende prediking is van begin tot eind christocentrisch. Het Nieuwe Testament gebruikt in hoofdzaak vier woorden met betrekking tot de verkondiging van het Woord. De eerste is kerysso. Dit woord wordt bijna altijd gebruikt met betrekking tot het evangelie of Jezus.³ Het tweede woord is euaggelizo. Dit woord wordt gebruikt in de context van de verkondiging van het goede nieuws (van Jezus Christus).⁴ Het volgende woord is martureo, getuigenis geven (van de waarheid van Jezus Christus).⁵ Tot slot didasko, ‘onderwijzen’ of ‘instrueren’, wat gewoonlijk verwijst naar dat wat Jezus onderwees.⁶ Door deze vier woorden zien we hoe christocentrisch het Nieuwe Testament is.⁷ Dat zouden wij in onze prediking ook moeten zijn.

Ten vijfde, verklarende prediking helpt ons een verkeerde interpretatie van de tekst te vermijden. Drie gevaren wil ik noemen: we kunnen tekort doen aan de geopenbaarde tekst, we kunnen er te veel in lezen, en we kunnen de Schriften compleet verdraaien.⁸ In al deze gevallen lopen we het risico een leugen te verkondigen in plaats van de waarheid. Een oprechte leerling en prediker van het Woord wil niet in zo’n valkuil trappen. Paulus waarschuwde Timotheüs: ‘Beijver u om uzelf welbepoefd voor God te stellen, als een arbeider die zich niet hoeft te schamen en die het Woord van de waarheid recht snijdt’ (2 Timotheüs 2:15). Als de arbeider Gods Woord op de juiste wijze hanteert, hoeft hij zich als onderwijzer niet voor God te schamen.

Tot slot, verklarende prediking traint de luisteraar om ‘verkla-

ringsgericht' te luisteren, zodat hij beter toegerust is om dwalingen in andere typen prediking te herkennen. Een pastor heeft als taak de kudde te onderwijzen en te hoeden; dit is een onmisbaar element daarvan.

Laten we ons gaan verdiepen in Helms visie op het 'hoe' van verklaringsgerichte prediking. Ik heb nog maar één vraag: als een verklarende prediking zoveel voordelen heeft, waarom zou iemand dan nog op een andere manier willen preken?

Miguel Núñez

Oude botten

In een gewelf onder de stenen vloer van King's College Chapel in Cambridge, Engeland, dicht bij de deur aan de westzijde, rust het lichaam van een bijzondere man. De plek is voorzien van twee markeringen: zijn initialen, 'CS', en het jaar waarin hij stierf, '1836'. Beide aanduidingen zijn in de stenen vloer uitgehakt en met lood opgevuld. Als je ooit de kans krijgt om daar te staan – zoals ik vol ontzag deed – weet dan dit: de oude botten onder je voeten behoorden toe aan iemand die de Bijbel weer terugbracht naar het centrum van het kerkelijk leven in Engeland.

Op een treurige dag in november 1836 waren niet minder dan vijftienhonderd leden van de universiteitsbevolking aanwezig bij de begrafenis van Charles Simeon. In voor die tijd ongekende aantallen kwamen de mensen deze herder en leraar de laatste eer bewijzen.⁹ Charles Simeon was een geschenk aan de mensen van zijn generatie; een Godsgeschenk.

Ook voor onze generatie is hij een geschenk. Zijn inzicht in het evangelie heeft de test van de tijd doorstaan en kan de prediking in onze tijd een nieuwe impuls geven. Want Simeons prediking had iets dat aan veel van onze preken ontbreekt.

Wat missen wij? Wat kunnen we van hem leren?

**Het ultieme goede: Gods heerlijkheid
tentoonspreiden en onze eigen vreugde in God
laten overstromen naar anderen.**

De antwoorden zijn verrassend eenvoudig en brengen ons bij het hart van de *verklarende prediking*, het thema van dit boek. Simeons visie op de Bijbel was in grote mate de bron van zijn invloed. Hij geloofde dat een eenvoudige en heldere uitleg van de Bijbel een kerk gezond en gelukkig maakt. Het zware werk van gemeenteopbouw wordt verzet door het verklaren van de Bijbel. Nooit raakte Simeon deze diepe overtuiging kwijt. Vanuit de Holy Trinity Church in het Engelse Cambridge wijdde hij zich vierenvijftig jaar lang onvermoeibaar aan zijn primaire taak: de prediking. Week na week, jaar na jaar en decennium na decennium stond hij op de kansel en verklaarde hij het Woord van God met helderheid, eenvoud en kracht. Zijn overtuiging aangaande het uitleggen van de Bijbel omschreef hij als volgt:

Mijn streven is om vanuit de Schrift naar voren te brengen wat erin aanwezig is, en niet datgene erin te stoppen waarvan ik denk dat het er zou kunnen zijn. Dit is voor mij een zeer belangrijk principe: dat ik nooit meer of minder uitspreek dan

hetgeen dat, naar ik geloof, de mening van de Geest is met het gedeelte dat ik uitleg.¹⁰

Volgens Simeon is het de plicht van de prediker om zich aan de tekst te binden. Hij was vastbesloten deze lijn vast te houden: stijg nooit uit boven de tekst van de Schrift door meer te zeggen dan wat de tekst zegt, en duik nooit onder de tekst door de kracht of de volheid ervan af te zwakken.

Deze vaste overtuiging – deze rijpe terughoudendheid – ontbreekt tegenwoordig vaak bij degenen die Gods Woord uitlegen. En dat betekent de ondergang van veel van onze gemeenten, zelfs van gemeenten die leerstellig gezien zuiver zijn. Veel van de prediking die naar ons idee getrouwe bijbelse prediking is, schiet haar doel voorbij omdat de prediker te weinig terughoudendheid betoont. En laat mij dan de eerste zijn om toe te geven dat ook ikzelf niet altijd zo terughoudend ben geweest dat ik slechts uit de Schrift naar voren bracht wat er stond. Het is mijn gebed dat dit boek door God wordt gebruikt. Ik bid dat deze uitgave iedere lezer helpt op zoek te gaan naar wegen waarlangs degenen die de Bijbel onderwijzen en verkondigen deze vaste overtuiging opnieuw kunnen ontdekken.

Maar het is niet alleen deze visie van Simeon die het waard is overdacht te worden. Ook zijn doelstellingen met de prediking moeten weer de onze worden. Kort en krachtig benoemde hij welke doelen hij op het oog had met het verklaren van de Bijbel:

De zondaar vernederen;
de Zaligmaker verhogen;
de heiligmaking bevorderen.¹¹

Duidelijker wordt het niet. En deze doelstellingen moeten ook voor ons leidend zijn. Net als de wereld van Simeons tijd heeft onze wereld er dringend behoefte aan te weten hoe diep de mensheid gevallen is, hoe hoog Jezus Christus is verheven, en wat God van Zijn volk vraagt. Wat is de beste en ook de enige manier om deze wereld te helpen? Dat wij Gods woorden spreken in de kracht van de Geest. Maar hoe doen we dat? Hoe ziet dat eruit?

Stijg nooit uit boven de tekst van de Schrift door meer te zeggen dan wat de tekst zegt, en duik nooit onder de tekst door de kracht of de volheid ervan af te zwakken.

De antwoorden vind je in de verklarende prediking. Verklarende prediking is gezaghebbende prediking die de vorm en de nadruk van de preek op de juiste wijze onderwerpt aan de vorm en de nadruk van een bijbeltekst. Op die manier haalt de prediker uit de tekst wat de Heilige Geest erin heeft gelegd, zoals Simeon het verwoordde, en legt hij niet iets in de tekst wat er

volgens hem ook in zou kunnen zitten. Natuurlijk is dit proces wel iets ingewikkelder. Daarover gaat de rest van dit boek.

We zullen eerst stilstaan bij de fouten die zovelen van ons maken, fouten die vooral het gevolg zijn van onze poging tot contextualisatie. Daarna letten we op de uitdagingen die het exegetiseren van een tekst met zich meebrengt en de voorwaarden waaraan die exegeese moet voldoen. Vervolgens zien we dat een tekst verstaan moet worden in het licht van de gehele canon. Tot slot denken we na over de verkondiging ervan in onze eigen context.

Dit boek dient als kennismaking met de verklarende prediking. Wie zelf al preekt of bijbelonderwijs geeft, vindt hier hopelijk nuttige handvatten om zijn huidige aanpak te beoordelen. Je krijgt de kans jezelf af te vragen: ‘Doe ik het op deze manier? Haal ik alleen uit de Schrift naar voren wat erin staat? En doe ik dat zodanig dat de zondaar vernederd wordt, de Zaligmaker verhoogd, en de heiligmaking in het leven van de aanwezigen bevordert?’

Verklarende prediking vraagt veel van de prediker en stelt hem vaak voor uitdagingen. En het zal niet gemakkelijk zijn voortgang te boeken in ons vermogen het Woord van God getrouw uit te leggen. Maar hiervan ben ik overtuigd: als predikers en gemeenteleiders bereid zijn te luisteren naar Simeons eenvoudige visie en doelstellingen met betrekking tot de prediking, kan de gemeente weer gezond en gelukkig worden.

Laten we aan de slag gaan.

Contextualisatie

Contextualisatie is van wezenlijk belang voor een goede verklaring van de tekst. De nagelaten preekschetsen van Augustinus doen vermoeden dat hij hier zeer bedreven in was.

Dus als Augustinus ideeën over de maatschappij naar voren bracht die rechtstreeks afkomstig waren uit de heidense klassieken, moeten we niet denken dat hij dat deed in een welbewuste poging om met zijn geletterdheid indruk te maken op heidenen, of dat hij hen de kerk wilde binnenlokken door hun favoriete schrijvers te citeren. Hij deed dit net zo onbewust als wij tegenwoordig zeggen dat de aarde rond is (...). Veel van wat hij te zeggen had, presenteerde hij als een kwestie van gezond verstand.¹²

Hiermee leert Augustinus ons een belangrijke les over contextualisatie in de prediking. De verrassend sterke aansluiting bij zijn hoorders was het resultaat van zijn algemene interesse in het leven. Het was geen bewust gepland effect dat hij bereikte door culturele verwijzingen bij elkaar te sprokkelen in een poging relevant te klinken. Dit hoofdstuk bespreekt de problemen die ontstaan als dit soort contextualisatie tijdens de preekvoorbereiding bezit neemt van de prediker.

Hoe ziet een goede verklarende prediking eruit? In de introductie vingen we daar al een glimpje van op: het is het streven om uit de Schrift naar voren te halen wat erin zit, nooit in een tekst te stoppen wat de Heilige Geest er niet ingelegd heeft, en dit vanuit een concrete tekst zodanig te doen dat het de hoorder op de juiste wijze vernedert, de Zaligmaker verhoogt en de heiligmaking in het leven van de aanwezigen bevordert.

We zullen straks bespreken hoe dit alles gestalte kan krijgen in een preek. Het is echter de moeite waard eerst enkele veelvoorkomende manieren na te gaan waarop onze prediking haar doel kan missen.

Het probleem van een blinde focus op contextualisatie

Wat bedoel ik met contextualisatie in de prediking?¹³ Eenvoudig gezegd houdt het in dat de evangelieboodschap wordt verteld op manieren die begrijpelijk of gepast zijn in de culturele context van de hoorder. Het is een manier van denken over de prediking die zich richt op de luisteraars. Met andere woorden, contextualisatie gaat over *ons* en over het *nu*. Het richt zich op de relevantie en toepassing voor vandaag. Daarom zal ik in hoofdstuk 4 een constructieve benadering van dit thema bespreken.

Een van de problemen met de hedendaagse prediking is dat contextualisatie vaak te veel nadruk krijgt. Sommige predikers oefenen zich nadrukkelijk in contextualisatie en leggen daarbij te veel nadruk op praktische winstpunten, waardoor ze de bijbeltekst op een willekeurige en halfslachtige manier behandelen. Dit noem ik het probleem van een *blinde focus op contextualisatie*. Vanuit een gezond verlangen om de gemeente in beweging te krijgen, richt de prediker zich in zijn voorbereiding uitsluitend op creatieve en kunstzinnige middelen waarmee hij zijn preek relevant kan maken. In plaats van dat de tekst wordt doorgewerkt en op passende wijze wordt verbonden met de hoorders, wordt de prediking compleet beheerst en bestuurd door de hoorders. Dan gebeurt waar Paulus Timotheüs voor waarschuwde: ‘Want er zal een tijd komen dat zij de gezonde leer niet zullen verdragen, maar dat zij zullen zoeken wat het gehoor streelt, en voor zichzelf leraars zullen verzamelen overeenkomstig hun eigen begeerten. Ze zullen hun gehoor van de waarheid afkeren en zich keren tot verzinsels’ (2 Timotheüs 4:3-4).

Ja, echt – sommige predikers besteden meer tijd aan het lezen en nadenken over onze context dan over het Woord van God. Dan oreren we vooral over onze wereld of onze stad omdat we proberen relevant te zijn, en nemen we het voor lief dat onze hoorders hooguit een oppervlakkig beeld van de tekst krijgen. We vergeten dat de bijbeltekst zélf het relevante woord is. Aan dit Woord moeten wij onze beste krachten wijden. Dit Woord moet het belangrijkste onderwerp van onze overdenking en verklaring zijn. Anders gezegd: als de prediker toestaat dat de

context die hij voor Christus probeert te winnen een hogere plaats krijgt dan het Woord dat hij over Christus spreekt, kan het niet anders of hij zal het doel van bijbeluitleg voorbijschieten. Dit leidt tot de ondergang van veel van onze kerken, zoals ik in de inleiding al aangaf. Te veel mensen in onze gemeenten geloven onbewust dat niet de Bijbel zelf, maar een goed bestudeerde uiteenzetting van onze culturele context de sleutel tot een krachtige prediking is.

Een blinde focus op contextualisatie (niet: een gepast gebruik van contextualisatie!) verandert onze prediking op ten minste drie manieren, die geen van alle de preek beter maken. Ten eerste, het hindert onze open blik in de studeerkamer – in de voorbereiding op zijn preek schenkt de prediker te veel aandacht aan de wereld en te weinig aan Gods Woord. Dat leidt tot impressionistische prediking. Ten tweede, het verandert de manier waarop we de preek gebruiken – het Woord is niet langer dienstbaar aan Gods goede plannen en doelen, maar wordt dienstbaar aan onze eigen bedwelmende bedoelingen en voornemens. Dit is beschonken prediking. Tot slot verandert onze visie op gezag – de prediker leest in zijn stille tijd de Bijbel, en de ‘nieuwe’ inzichten die hij dan ‘door de Geest geleid’ ontdekt, worden beslissend voor de vraag wat waarheid is. Ik noem dat ‘geïnspireerde’ prediking.

Laten we elk van deze drie punten eens wat aandachtiger bekijken. We zullen ontdekken dat sommige benaderingen die wij als verklarende prediking zien, in feite de plank misslaan.

Impressionistische prediking

In de jaren vijftig van de negentiende eeuw was het *realisme* de dominerende stijl in de kunst. Deze beweging beoogde zo nauwkeurig mogelijk weer te geven wat de kunstenaar had gezien; een fotografische weergave van de werkelijkheid, maar dan in geschilderde vorm. Twee jonge studenten die in het realisme opgeleid werden, waren Claude Monet en Pierre-August Renoir. Zij raakten bevriend en begonnen samen te schilderen, met nog enkele anderen. Deze jongere generatie neigde ernaar helderdere kleuren te gebruiken dan hun realistische leermeesters, en liever schilderden zij het dagelijkse leven dan historische of mythologische scènes. Zodoende lieten ze bewust het romanticisme van de vorige generatie achter zich.

Het omslagpunt dat deze jonge schilders hielp om zichzelf als een groep te beschouwen, vond plaats in 1863 rond de *Salon de Paris* (ofwel 'De Parijse salon'), een grote kunsttentoonstelling. De jury keurde zoveel stukken af dat er later een andere tentoonstelling werd gehouden, de *Salon des Refusés* ofwel 'De tentoonstelling van de geweigerden'.¹⁴ In de tien jaren daarna dienden de jonge kunstenaars herhaaldelijk het verzoek in permanente alternatieve tentoonstellingen te organiseren voor hun nieuwe schilderstijlen. Deze werden stelselmatig afgewezen.

In 1873 vormden Monet, Renoir en enkele anderen een anonieme coöperatie van kunstenaars om hun werk zelfstandig te kunnen exposeren. De eerste openbare expositie van deze nieuwe groep

vond plaats in april 1874 in Parijs. Hun ontwikkeling had in de tussentijd niet stilgestaan. Renoir experimenteerde door de realiteit van wat hij zag te wijzigen – een opvallend afscheid van het realisme. Monet was gaan schilderen met lossere penseelstreken. Zo ontstond er eerder een grove indruk van wat hij zag dan een nauwkeurige weergave (waaraan de oudere generatie nog steeds de voorkeur gaf). Zijn werk *Impression, Soleil Levant* verbeeldt bijvoorbeeld de haven van Le Havre bij zonsopgang. Beseffend dat het geen realistische weergave van de haven was, voegde hij aan de titel het woord ‘impressie’ toe toen hem naar de naam van het kunstwerk werd gevraagd. Later gebruikte een criticus deze titel om de kunstenaars belachelijk te maken; hij noemde hen ‘impressionisten’. Een nieuwe beweging in de kunst was geboren.

De impressionistische methode gaat uit van wat het oog ziet en interpreteert dat, overdrijft het, laat delen ervan weg en vervormt het uiteindelijk.

Een van de vrijmoedigste vernieuwingen van de groep was hun gebruik van licht. Zo verbeeldt *Dance at Moulin de la Galette*, een schilderij van Renoir uit 1876, een tuinfeest met dansende mensen in het Parijse district Montmartre. Hier schilderde de kunstenaar wit op de grond of op een blauwe jas om aan te geven dat de zon scheen. Deze verandering van licht gaat details overdrijven

en vervormt dat wat de kunstenaar feitelijk gezien zal hebben.

De impressionistische methode gaat uit van wat het oog ziet en interpreteert dat, overdrijft het, laat delen ervan weg en vervormt het uiteindelijk. Bedenk nu eens wat je doet als je een preek gaat voorbereiden. Je opent je Bijbel. Je hebt niet veel tijd. Vanavond heb je waarschijnlijk nog een of twee gesprekken in de agenda staan. Misschien is er een gezin dat jouw raad inroept of een commissie die sturing nodig heeft. En je hebt je handen meer dan vol aan het pastorale werk. Toch moet je op zondag ook iets te vertellen hebben. Daarom ga je de tekst lezen en maak je daar wat aantekeningen bij, eigenlijk net zoals een kunstenaar kan omgaan met een canvas – hij mikt er uit de losse pols wat kleuren op, en jij noteert sprekende verbindingen tussen het Woord en de wereld zoals jij die kent.

Je zoekt naar zaken die direct *indruk* op je hoorders zullen maken. Je krijgt er plezier in; dit is geen moeilijke klus, en eigenlijk is het best een welkome afleiding van je andere beslommeringen. Al gauw komt er een kerngedachte boven. Je bent goed aan het contextualiseren, want net als je gemeenteleden heb je niet zoveel met geschiedenis. Trouwens, waarom mocht je ook alweer aan de slag in deze gemeente? Mede omdat men er zo van onder de indruk was hoe goed jij een fascinerende boodschap kon brengen naar aanleiding van een bijbelgedeelte dat op zichzelf ontoegankelijk leek omdat het zo'n eeuwenoud verhaal was. Een gedetailleerde bestudering van de tekst kan dus wel wachten. De boodschap van deze week zal, net als vorige week, vooral

gewijd zijn aan de relevante indrukken of impressies die je aan dit bijbelgedeelte ontleent. De toepassingen lijken al tevoorschijn te komen, als lichtstralen die je in gewaagde kleuren over de gemeente kunt laten schijnen. Je werpt een blik op de klok. Je bent vijftien minuten aan het werk geweest. Dit is impressionistische prediking. En zo gaat het vaak.

Dit is tegenwoordig misschien wel het grootste probleem voor predikers. Impressionistische prediking laat zich niet inperken door de werkelijkheid van de tekst. Het veronachtzaamt de historische, literaire en theologische contouren ervan. Tijdens je opleiding heb je veel tijd gestoken in de ontwikkeling van exegetische vaardigheden, maar die veeg je nu met enkele streken grotendeels aan de kant – een kwestie van een paar minuten. Een realistische schilder kijkt misschien wel tien keer naar zijn object voordat hij een enkele penseelstreek zet, maar een impressionist kijkt eenmaal naar zijn tekst en zet dan tien streken op het doek van de menselijke ervaring. En de impressionistische prediker doet het precies zo.

Impressionistische prediking laat zich niet inperken door de werkelijkheid van de tekst. Het veronachtzaamt de historische, literaire en theologische contouren ervan.

Ongetwijfeld is impressionistisch preken gemakkelijker en sneller. Het lijkt ook een logische aanpak, gezien je drukke agenda. Maar weet dat je op deze manier met de tekst doet wat jij wilt!

Laten we er eens een voorbeeld bij nemen. Stel je voor dat je een boodschap moet voorbereiden voor een groep jonge ouders. Je besluit over 1 Samuel 2:12-21 te spreken. Neem nu eerst de tijd om dit gedeelte te lezen:

De zonen van Eli echter waren verdorven mannen; zij kenden de HEERE niet. Want de handelwijze van deze priesters met het volk was aldus: wanneer iemand een offer bracht, kwam de knecht van de priester, terwijl het vlees kookte, met een drietandige vork in zijn hand, stak die in de kookpot, in de ketel, in de pan of in de pot, en alles wat de vork dan optrok, nam de priester voor zichzelf. Zo deden zij met al de Israëlieten die daar in Silo kwamen. Ook vóór zij het vet in rook lieten opgaan, kwam de knecht van de priester en zei tegen de man die het offer bracht: Geef dat vlees om te braden aan de priester, want hij wil geen gekookt vlees van u aannemen, maar rauw. En wanneer die man tegen hem zei: Zij moeten dat vet beslist eerst in rook laten opgaan; neem daarna maar voor uzelf zoals uw ziel verlangt, dan zei hij tegen hem: Nee, u moet het nú geven, en zo niet, dan neem ik het met geweld. Zo was de zonde van deze jongemannen voor het aangezicht van de HEERE erg groot, want de mensen verwierpen hierdoor het offer van de HEERE.